

Unitatea

DIRECTOR
DR. ALEXANDRU RUSU

EDACȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA
ILAJ — IUD. TÂRNAVA MICĂ

MANUSCRISELE NU SE
== INAPOIAZĂ ==

ABONAMENTUL

Pe un an 150 Lei
Pe 6 luni 75 Lei
Pe 3 luni 40 Lei
Pentru America 2 Dolari.
Numărul 3 Lei

Pentru inserate se plătesc 5 lei de șir garmond.
La publicările ulterioare se socotește taxa jumătate

Foaie bisericească-politică. — Apare în fiecare Sâmbătă.

Patriarhatul

de Dr. Ioan Bălan

Când vor ajunge aceste șire în mâinile cetitorilor noștri, la București se va fi desfășurat o mare solemnitate. Guvernul a adus în țară la instalarea primului patriarh român câțiva patriarhi din Orient, de sigur cu mare cheltuială, doar nici unul din aceștia nu a dat nici cea mai mică dovadă, în tot trecutul lor, despre cea mai neînsemnată simpatie față de Români. Patriarhul Damian al Ierusalimului a mai fost pe la noi, după ce nu și-a putut face prin America paralele trebuincioase pentru acoperirea enormei datorii de zeci de milioane a patriarhiei, și a făcut un gest lipsit de cel mai elementar bun simț, oferind Regelui nostru, care e catolic practicant, protectoratul ortodoxiei.

Fastul solemnității de Duminecă, trebuie să ne intereseze și pe noi, mai ales că înființarea patriarhiei, lucru aproape unic în istoria actualului parlament, a intrunit voturile tuturor partidelor.

Orientul are o mulțime de patriarhi, dintre cari unii nu au nici măcar un milion de credincioși. Evident, că biserica ortodoxă din țară, căreia aparține cea mai mare parte a neamului și un foarte însemnat număr de minoritari etnici, avea tot dreptul să râvnească, în zilele de întregire ale neamului, la un șef național cu rang mai mare decât acela pe care-l avea țara cu 7.000.000 de locuitori. De aceea nu s'a opus la înființarea patriarhatului nostru patriarhia din Constantinopol, aprobându-l, după obiceiul vremii, sub rezerva aprobării... viitorului sinod ecumenic. Mitropolitul primat de azi avea numai anumite precăderi de onoare, fără să aibă vre-o jurisdicție în afară de arhidieceza sa, decât numai în cazurile când era delegat de sfântul Sinod. Legea nouă pentru unificarea bisericească nu-i dă nici un drept patriarhului, îl socotește tot ca pe cel dintâiu între mitropoliți. Nici Milaș, în dreptul său bisericesc, nu dă patriarhilor ceva drepturi de seamă.

Ce am dori noi să fie patriarhul român?

Odăjdiile scumpe, aduse dela Paris, am dori să reprezinte nu o pompă amăgitoare și trecătoare, ci o nouă și puternică autoritate morală, care să cârmuiască pe toți ortodocșii din România. Am dori ca să nu fie în de grabă atinsă atențiunea asupra acestei solemnități, ci ea să însemneze începutul unei noue ere de răspândire a evangheliei, activitate pastorală febrilă plină de dragoste creștină. Dorim, ca să fie smulsă din suflete toată ura cea grecească în contra a tot ce e roman, și o înțelegere desăvârșită să se instaureze a vorbeii sfântului Pavel: „Plinirea legii dragostea este“ (Rom. 8, 19).

Ne-am fi bucurat, cu mulți ortodocși înțelegători, dacă deodată cu patriarhia, nou or-

ganism dătător de viață, am fi reincopiat cu toții legătura de credință și dragoste cu Scaunul fericitului Petru, revenind la matca credinței, ce ne-am adus-o de acasă. Câtă bucurie ar fi produs acest fapt în lumea apusană, nu ne dăm seama; cât bine ar fi făcut neamului, o știu și cei ce nu îndrănesc, ori nu voiesc, să o mărturisească.

Ne-am întrista din tot sufletul, dacă învestirea din 1 Noemvrie 1925, când biserica Apusului prăznuște pomenirea tuturor sfinților, nu ar contribui cu nimic la sfințirea sufletelor, la apropierea neamului de idealul creștin. Și ar fi foarte dureros, dacă patriarhatul ar însemna numai un fast mai mare și o îngreunare a bugetului, strâns legată de serviciile politice de partid, pe cari titularul de oricând le-ar aduce guvernelor de pe vremuri.

„Fețele Aceluiaș“. Sub titlul acesta se ocupă d. *Lucian Blaga*, într'un recent foileton al ziarului „Cuvântul“ de felicitate aspecte sub cari a fost privit Mântuitorul Hristos în cursul vremii din partea aceluia, cari, fără să-l socotească de ceea ce socotește biserica, neputând să se subtragă influenței lui covârșitoare, au trebuit să se ocupe de dânsul.

Dl Blaga cunoaște, evident, și „fața“ pe care o are Isus în concepția creștină și știe foarte bine, că în sinul neamului nostru și prin urmare și între cititorii „Cuvântului“ sunt în mare majoritate aceia cari nu-l cunosc pe Isus decât sub această față. De aceea — și ne dă să înțelegem, că singur de aceea — nu intră „într'o discuție atât de dificilă“, dar cu toate acestea nu se poate stăpâni să nu se declare aderentul unei alte „fețe“ alui Isus, care numai bisericească nu poate să fie numită. „Fără mituri (!) — spune d. Blaga — n'am putea trăi. Noul cuget european le cere cu stăruință. Ceeace părea (?) înlăturat pentru totdeauna, își face din nou apariția. Omul și-a recâștigat apetitul lumii de dincolo“.

Oricât de puțin pare a simpatiza deci d. Blaga cu această lume de „mituri“, el are bunul simț de-a constata că s'a pornit un puternic curent pentru aceste „mituri“, fără de cari „nu putem trăi“. Și dacă „cugetul (!) european le cere cu stăruință“, și — adaugem noi, fără teama de-a putea fi desmințiți — le cere nu ca „mituri“, ci sub „fața“ pe care o prezintă biserica, avem cele mai bune nădejdi că acest „cuget“ va isbuti să facă și din intelectualii noștri, cari se preocupă de marile probleme ale vieții, aderenți devotați ai ideilor cari singure pot susține cu temei „lumea de dincolo“, cerută cu atâta stăruință de „cugetul european“.

Știri bune. Ni se scrie din *Pucioasa* (jud. Dâmbovița): „Căminul cultural „Principele Mihai“, instalat în pavilionul din parc al comunei, a fost vizitat, Duminecă, de misionarii Fundației culturale „Principele Carol“ din București.

Întâmpinați de dl colonel Costăchescu și de membri sfatului cultural de sub presidenția dlui Dr. Dumitrescu, oaspeții au mers la biserică, unde slujia liturgia bătrăul și mult venerabilul părinte Sergie Constantinescu. Elevii și elevele școalelor primare și ai gimnaziului acum înființat au umplut frumoasa biserică, împreună cu un număr de intelectuali; poporul a rămas în piață la târg...

Dl prof. *Const. Nedelcu*, inspector general al Fundației, a spus predica, evocând, în legătură cu evanghelia zilei, figura lui Isus și arătând necesitatea imperioasă ce se impune în mod neînlăturabil, de-a ne întoarce cu sinceritate și cu convingere la învățătura Mântuitorului, silindu-ne ca cuvântul lui Hristos să devină parte vie din cultura, din viața noastră, ajunsă steapă de credință. Generația tineretului de astăzi va putea fi mai fericită, dacă va învăța să creadă, cu adevărat, în Dumnezeu.

După amiazi a fost sezaătoare la Cămin, cu discursuri instructive despre ridicarea poporului prin cultură și despre foloasele ce se pot aștepta dela un Cămin cultural. Totuș, cuvântul cel mare și care a dat de gândit tuturor, a fost cel rostit dimineața, în biserică.

Cu mulțumire aflăm știrea aceasta, care vestește, că în toate părțile și în toate cercurile se simte necesitatea întoarcerii la Isus Hristos. Indemnul dat de dl Nedelcu va impresiona cu atât mai mult, cu cât d-sa nu e preot, deci cu atât mai puțin poate fi bănuit că din interes al meseriei propovăduiește lumina evangheliei.

Episcopul Majláth nu se trage din familie românească. O mică broșură a cunoscutului istorician maghiar Karácsonyi dela Oradea, apărută de curând la Cluj, pune într'o nouă lumină origina familiei Majláth de Székely, de care se ține și actualul episcop latin din Alba-Iulia.

Față de versiunea curentă până acum, că Preasfințitul Majláth ar fi de origine română, autorul acestei broșuri arată, întemeiat pe bune temeiuri, că alta a fost familia Maylatheștilor români — scriși cu y — și alta aceea a Majlatheștilor — scriși cu j — de Székely. Chiar dacă s'ar trece peste deosebirea de y și j, care evident nu are prea mare importanță, identitatea numelui nu înseamnă încă origină comună și mai ales nu una românească. Și aceasta pentru motivul, că cuvântul Majláth n'are în românește nici un înțeles. Origina lui este a se căuta în limbile slave, unde înseamnă „platoșa mea“, „apărătoarea mea“. O dovadă, că și Maylatheștii români, cei de Szunyogazék, încă au trebuit să fie de origine slavă. Mai importante decât aceasta sunt însă dovezile, pe cari le scoate autorul din istoria familiei Majláth de Székely, pe care o prezintă, în temei de documente, până la originea ei dela începutul veacului XII, și din care rezultă,

cât se poate mai clar, că episcopul Majláth este de origine săcuiască-maghiară. La aceleași concluzii ajunge autorul și din analiza, foarte interesantă, a blazoanelor nobilitare ale acestei familii.

În lumina acestor cercetări, garantate de competența indiscutabilă a autorului, se va pune de-acum, sperăm, odată pentru totdeauna capăt versiunii de până acum, de pe urma căreia s'au găsit destui cari se credeau în drept să aducă Preasfințitului dela Alba-Iulia și odioasă invinuire de „renegat”. Dovedindu-se acum, că nu este de origine română, oamenii vor fi credem mai înțelegători față de interesul și dragostea ce-o poartă neamului său.

Cronică bisericească.

Clerul cehoslovac oprit să candideze. În urma rupturii diplomatice dintre Sf. Scaun și Cehoslovacia, Vaticanul a oprit — dacă se poate crede știrilor mai nouă dela Praga — preoțimea catolică din această țară să-și mai pună candidatura în apropiatele alegeri parlamentare cehoslovace.

Este un cuvânt de ordine, care, fiind de sigur respectat cu sfîntenie din partea tuturor, va trezi poate de cap pe ceice se amăgesc cu iluzia că puterea Romei papale ar fi scăzut în timpul din urmă.

Adunarea generală a reuniunii de misiuni dela Gherla. La 19 Octomvrie c. s'a ținut, sub conducerea președintelui ei, pâr. canonic Dr. Victor Bojor, adunarea generală a reuniunii de misiuni a eparhiei gherlane. Raportul prezentat acestei adunări asupra activității din ultimul an este o nouă și frumoasă pagină a mișcării misionare din biserica noastră, de pe urma căreia rezultă atâta bine pentru ceice — pe zi ce merge tot mai mulți — au fericirea de a putea beneficia de roadele ei. Ca și altădată, constatările și discuțiile adunării generale, au fost pentru conducătorii ei un nou îndemn la o activitate cât mai bogată.

Din afară au participat la adunare numai trei membri, un moment destul de supărător,

care neapărat va trebui eliminat din viitoarele adunări generale (!) ale acestei deosebit de importante reuniuni religioase.

Investirea patriarhului Miron Cristea. Revenindu-se din nou asupra zilei de 8 Noemvrie, anunțate și de noi, solemnitatea investirii noului patriarh s'a fixat definitiv pe ziua de 1 Noemvrie c.

Programul acestor serbări, la cari și-au anunțat participarea toți patriarhii ortodocși ai Răsăritului, în frunte cu cel dela Constantinopol, cuprinde o întreagă serie de manifestări deosebit de impunătoare, potrivite a înălța sentimentul religios al mulțimei, așa că ziua de mâine poate fi socotită — cu drept cuvânt — ca o dată foarte importantă în istoria ortodoxismului român. Ca amănunte reținem și noi, că investirea solemnă se va face la orele 11 în sala de ceremonii a palatului regal, iar după aceasta noul patriarh va fi reconduc la patriarhie într'o procesiune pe jos, aranjată în cele mai sărbătorești cadre. La patriarhie se va face apoi un Te Deum și ministrul cultelor va citi decretul de instalare.

Luni, a doua zi, începând cu orele 9 dimineața, noul patriarh va primi la reședința patriarhală felicitările corpurilor constituite.

Preoții anglicani revin la catolicism. Adevărurile catolicismului câștigă tot mai mult sufletele predicatorilor anglicani, dintre cari iarăși au trecut de curând 3 inși la catolicism sfîntindu-se la Londra de preoți catolici. Cu aceștia, numărul preoților catolici, ieșiți dintre predicatorii anglicani, se cifrează la 57 în cei de pe urmă 5 ani.

Se mișcă și Rușii. Arhimandritul rus Filip Morozow, om cu mare trecere în cercurile bisericești ortodoxe din Polonia și fost rector al Seminarului teologic din Vilna, a trecut în vară la biserica Romei, păstrând rital greco-rus. Convertirea lui este rezultatul unei lungi reflexiuni și nu e pricinuită de vre-o ceartă cu mitropolitul lui, de care se desparte într'un chip foarte cuviincios, mulțumindu-i pentru toate atențiunile, ce i-le-a acordat, și promi-

tându-i, că îl va iubi și pe mai departe și se va ruga pentru dânsul.

Împreună cu arhimandritul au mai trecut 24 de Ruși la catolicism, convingși, cum zice Morozow, că „pentru biserica ortodoxă nu se poate avea nici un sprîjin la Moscova, nici la Constantinopol, nici la protestanții dela Canterbury, ci numai la singurul centru de unitate creștină, care este Roma papală!”

Pentru bisericile sărace. Ultimul circular arhidiecezan invită toate parohiile cari au potire, discuri, chivoturi, cruci, cădelnițe și alte utensili bisericești, pe cari nu le mai folosesc, să le trimită la centru, spre a putea fi puse la dispoziția bisericilor sărace, avizate la ele.

Este un gând din cele mai creștinești, de pe urma căruia poată să iasă mult bine. Cei vizați să-i dea deci toată atenția, pe care o merită.

Săptămâna politică.

Deși întrunit din nou pe ziua de 28 Octomvrie, Miercurea trecută, *parlamentul își va începe lucrările meritorice abia Lunea viitoare*, cu discuția răspunsului la Mesaj. Săptămâna aceasta s'a lucrat, atât la Cameră, cât și la Senat, aproape numai în secțiuni.

— Între primele legi, cari urmează a fi aduse în fața parlamentului îndată după terminarea discuției la Mesaj, va fi afirmative *legea pentru noul regim al cultelor*, de care s'a vorbit în mai multe consilii, fără ca membrii guvernului să fi căzut încă de acord asupra amănuntelor proiectului. Chestia intimpină, evident, multe dificultăți și de aceea suntem foarte curioși de forma definitivă ce se va da acestui proiect deosebit de important pentru viața bisericii noastre.

— Cea mai importantă chestia de politică internă, *acea a alegerilor comunale și județene*, n'a fost nici până azi aranjată. Știrea unei gazete că aceste alegeri ar fi fost fixate pe ziua de 1 Decemvrie a fost a doua zi categoric desmintită din cercurile guvernului, așa că se acreditează tot mai mult părerea, că ele vor fi... definitiv amânate.

☐ ☐ Folța „Unirii” ☐ ☐

Noua orientare.

Încă un cuvânt de orientare spre Roma papală*).

Spre nenorocirea cea groaznică și mare a vieții noastre publice, nivelul moral este extrem de scăzut, de aceea nici nu are cotarii oficiali deosebiți. Și din cât e de scăzut îl mai scad pe atâta și urmările faimoasei maxime politice „prin noi înși-ne”, care reprezintă trinitarismul — trei Doamne și toți trei, trei cuvinte — mascat al celui mai grosier ateism. Fiindcă vă închipuiți vre-un fel de ateism mai agresiv decât rostirea sacramentală a preoților necredinții, cari ca un Lucifer răsvrătit, voind să se așeze cu fudulia politică mai sus de cât tot ce poate și tot ce crede norodul cel mult al acestei țări, ia paloșul ruginit și ghioaga străbună și-o învârtește pe deasupra capetelor naivilor: 1) Prin, 2) noi, 3) înși-ne.

Prin noi înși-ne, fără ajutorul lui Dumnezeu, noi românii creștini n'am putut, nu putem și nu vom putea face nimic. Poate că și de

acea a dat faliment politica „Prin noi înși-ne”, fiindcă a uitat de Dumnezeu, sau s'a răsvrătit împotriva lui.

Pe noi ne urmărește falimentul moral, care dacă nu ne-a ajuns încă, de vom urma tot așa ne va ajunge cu siguranță. Cultura sub formă creștină nu se manifestă, nu se produce, nu se reproduce în organele opiniei publice.

D. Iorga se indigna, că înființarea Patriarhatului nu pricinuește o largă discuțiune prin presă. Tot așa toate chestiunile cele mari, cari privesc biserica națională. Las că clericii cărturari ori că n'au acces ori că nu se lansează în publicistica cotidiană. Chestiunile bisericești trec nebagate în seamă.

D. Nichifor Crainic scrie săptămânal „Dumineca” în „Cuvântul”, care e singurul ziar ce se ocupă în deosebi de creștinismul îndobște și de cel românesc în deosebi.

Organizatorii congresului din Stockholm ar fi voit să-i dea caracterul universalității, care se chiamă cu un termen consacrat de origina greacă ecumenicitate, lucru pe care de altfel l-a lămurit d. N. Crainic în „Cuvântul” (No. 248 din 21 August crt.), că nu se poate. Dar presa românească, afară de „Cuvântul” și de „Neamul Românesc” (un prim articol al d-lui N. Iorga), n'a discutat nici această latură a acestui congres.

Pe noi, ne interesează participarea a celui mai distins cărturar al bisericii românești, a

părintelui Scriban și a celui mai mare organizator al propagandei ortodoxe românești, mai ales la sate, a P. S. Bartolomei. *Participarea bisericii ortodoxe la congresul din Stockholm a fost cel puțin o greșeală.* Cu titlul de informație era prea deajuns uneori bine inspiratul domn Ispir, care poate va fi totdeauna bine inspirat, dacă cumva își va adăuga, fie și prin ministerul dreptății, un simplu n, care e în stare să pricinuiască adevărate revoluții în limbă, rotacismul. (Fără nici o aluzie la învârteală, fiindcă nu e vorba de roată, ci de rotacism).

O foarte mare greșală confesională și una foarte mare politică.

Noi ne ținem că suntem mai dreptmăritori ai lui Dumnezeu de cât însuși catolicii, în cazul acesta mai catolici de cât Papa. Osândim și pe cea mai bună dreptate, pe ex-părintele Tudor Popescu pentru abateri și confesionalism protestant, dar *tratăm la congresul din Stockholm dela egal la egal cu crema, nu cu spuma, protestantismului.* Fiindcă nu spuma ci crema, poate din Anglia cumva Cold-crema protestantismului. Slavă Domnului! Putem face politică cu Anglia, dar nu suntem la cheremul consulului englez cum sunt bietele Sanctități orientale ale glorioaselor Patriarhii apostolice. Consulatul englez, a făcut pe un mare și celebru Patriarh constantinopolitan, Ciril Lucaris, să protestantinizeze ortodoxismul sau ceva dintr'ânsul.

* Convingși, că facem cel mai bun serviciu cauzei pentru care luptăm în aceste coloane, dăm acum conform promisiunii din numărul ultim, și articolul preotului ortodox Ionescu dela Nămdești, publicat în numărul din 14 Octomvrie c. al „Neamului Românesc”, sub titlul „Congresul bisericesc dela Stockholm”. N. R.

Știri mărunte.

Personale. *Miercurea trecută I. Preasfinția Sa p. mitropolit VASILE a plecat la București pentru a participa la lucrările Corpurilor legiuitoare. Va sta acolo timp de circa o săptămână.*

— P. Ven. Ordinariat arhidiecezan a numit pe p. *Ilarion Dulău* de paroh la Lupu, pe p. *Silviu Hățiegan* de adm. parohial la Ciugudul de Murăș, pe Reverendul *Gregoriu Tecșa* de comptabil arhidiecezan, iar pe Rev. *Diomid Ciulea* de actuar la oficiul arhidiecezan.

Concurs. P. Ven. Ordinariat de Gherla publică, cu terminul de 15 Noembrie, concurs la următoarele parohii: *Aghireș* (prot. Bredului), *Porți* (prot. Ipului), *Ghirolt* (prot. Gherlei) și *Satu-mare*, parohia a II-a.

Din lucrările „Astrei”. Un al doilea comunicat al biroului central dela Sibiu, anunță că d. Goldiș, președintele „Astrei” a terminat vizitarea tuturor capitalelor de județ, aducând de pretutindeni cele mai bune asigurări în ce privește ajutorul material oferit, și cele mai frumoase nădejdi pentru o nouă înviorare a activității culturale din despărțăminte. Dumineca trecută s'a deschis expoziția artistică a dd. profesori Comșa și Ștefănescu, de care ne-am ocupat deosebit în aceste coloane. Se fac apoi mari pregătiri pentru inaugurarea unei troițe pe „Movila lui Mihaiu” dela Șelimbăr, unde s'a dat lupta cu Andreiu Bathory la 1599. Solemnitatea e contemplată pe ziua de 8 Noembrie, ziua sfinților arhangheli Mihail și Gavril.

Locale. Dumineca viitoare, a săptămânei a șaptea după Înălțarea sf. Cruci și sf. arhangheli Mihail și Gavril, va predica în catedrală p. *Dr. Ioan Coltor*, canonic mitropolitan.

— Dumineca trecută, despărțământul Blaj al „Astrei” a primit vizita dlui *Vasile Goldiș*, președintele acestei venerabile instituții culturale, care face în timpul din urmă sfârșit într'adevăr remarcabile pentru a-și recăștiga în viața noastră publică rolul și importanța de mai înainte. După o conferință intimă avută cu comitetul despărțământului, d. Goldiș a ținut și o conferință publică în sala de gimnastică a liceului, la care a participat și I. Preasfinția Sa p. mitropolit

Vasile. A doua zi, d. Goldiș a vizitat Târnava-Sân-mărtin, de unde s'a întors cu asigurarea atât de mângâitoare a dlui prefect Dr. Folea, că județul și cele trei orașe ale lui (Blajul, Sânmărtinul și Ibașfalăul) vor lua în bugetele lor de pe 1926 pentru scopurile Asociațiunii o sumă de cel puțin 175 mii Lei.

— Lucrările începute anul trecut pentru aranjarea cursului Târnavei mari continuă acum după un nou plan, care va costa desigur mulți bani, dar va face, în schimb, ca istoricul „câmp al libertății” să nu mai fie inundat an de an și, mai ales, teritoriul lui să nu mai rămână știrbit cu zeci de hectare de apele Târnavei. Grație cheltuielilor preliminate în acest scop din partea dlui ministru Moșoiu dela lucrările publice, se și sapă, sub conducerea Serviciului apelor dela Aiud, noua alvie a Târnavei, care într'adevăr prea și-a făcut de cap până acum.

Uniformele școlare. Dispozițiile dinainte de războiu referitoare la obligativitatea uniformei complete pentru elevii și elevele școlilor supraprimare, reduse până acum la șapcă și număr, se reintroduc, începând cu noul an școlar, pe întreaga linie. Cu excepția clasei VIII, pentru cari continuă a nu fi obligator decât numărul și șapca, pentru școlile de băieți uniformă se va apropia, ca culoare și croială, de uniformă soldaților englezi în campanie. Manta se înlocuiește prin palton de forma obișnuită. Pentru școlile de fete se mențin pentru acest an șorturile obligatorii, iar pe cap beretă sau pălărie. Se interzice purtarea șepcii băiețești și tunderea părului elevelor începând cu cl. IV-a. Încălțăminte și ciorapii vor fi de culoare neagră.

Sportrea tarifelor telegrafo-poștale. Rapoartele alarmante ale direcțiunii generale P. T. T. cari concludau la o totală compromitere a instituției, pentru cazul că nu se vor lua măsuri de îndreptare, au îndemnat Consiliul de ministri să se gândească la o sporire a actualelor tarife telegrafo-poștale, afirmative cele mai scăzute în întreaga Europa. Noua lege de exploatare este deja în lucrare și ea se va vota în timpul cel mai scurt, pentruca noul aranjament să poată fi introdus cu ziua de 1 Ianuarie 1926. Proiectul prevede francarea obligatorie a corespondenței de tot felul și suprimarea gratuității corespondenței oficiale.

Și apoi orice s'ar zice și orice s'ar crede, protestantismul scizipar, rămâne până la eventuală și probabilă refacere, cea dintâi captivă spre ateismul deghizat, spre deismul scepticismului teologic.

Este apoi o scădere a prestigiului ortodoxiei în fața minoritarilor protestanți din cunșul țării noastre, cărora le dăm, le lăsăm libertățile, fiindcă românii sunt poporul cel mai îngăduitor din lume, semn de adevărată creștinătate. Afară de cazul, când participarea a fost o simplă cercetare de curiozitate.

Fiindcă orice faptă, orice manifestare în orice sens, e și politică — cum creștinismul e politică, politica culturii și a civilizației — participarea e și o greșală politică. Participarea bisericii ortodoxe la un congres protestant, când în țară sunt minorități protestante conștuitoare, angajează biserica față nu de o altă minoritate conlocuitoare, ci de o populație bășinășă minoritară, frații uniți. Dacă mâine Roma va face un congres universal, vrând neapărat să va trebui să iei parte, că altfel ni se poate bate nasul.

Pe noi ne doare inima că acele înalte sfințități ale bietului ortodoxism oriental, redus la cea mai degradantă cerșetorie, să aibă ordinul cerșetoresc al Dominicanelor Apusului, nu înțeleg că mult mai mult folos le-ar veni dela Roma, care e eternă și va fi eternă pentru că e a Papilor,

nu pentru că e a Quirinalului sau a latinității antice, fiindcă capitala latinității de azi e Parisul. Apostol Mărgărint, apostolul redșteptării românismului în Macedonia, a spus-o politicește românește, că numai prin această formă va putea să însemneze România ceva în Macedonia și nu l-a înțeles nimeni.

Cam ce ne oprește s'o spunem și noi?

Dacă sânt, și sânt adevărate cuvintele Mântuitorului, că va fi, odată și odată, o turmă și un păstor, când va socoti El, sau se vor împlini vremile, aceasta se va face prin Roma — toate drumurile duc par'că la Roma —, nu prin Stockholm, sau prin primația din Canterbury.

Protestantismul, ca urmaș al idealului evanghelic, a putut rupe și, prin sciziparitate ca cele mai inferioare organisme animale, a putut desorganiza ca religione germanismul și anglo-saxonismul celor 300 de secte. In spre refacere a putut aduna la un loc aproape 3 milioane de membri: biserica unită canadiană. Ortodoxismul e prea autocefal. Singur catolicismul are prestigiul și autoritatea eternei organizări indestructibile de a face unitatea universală a creștinismului.

In Almanahul Hachette pe 1925 la pag. 38—39 se amintește ceva de profețiile reale și uimitoare ale lui Nostradamus, un devotat leucitor, născut în 1503, mort de scârba prici-

nuită de ciudă și de necazul ce aveau pe dânsul vrășmașii săi, care-l pismuiau pentru dragostea ce-i arăta regele și cei mari, la 1566. Profețiile sale vorbesc de marea revoluție și de asasinarea lui Ludovic XVI, de Napoleon și de cei 14 ani de tiranie, de războiul ce-l petrecurăm. Ele mai vorbesc de un Rege care va uni sub sceptrul său toate regatele, coiace poate fi statele unite ale Europei, doctrina așa de simpatică a profesorului vienez Kodenhaven Kalergi, și, ca să revenim la subiect, de un mare Papă care va aduna sub cârja sa toate bisericile desbinate. Și în urmă se va ivi Antichristul...

Ori cum, pentru că tot răul își are partea sa de bine, ca să rostim românește ceea ce ugetă francezul și orice greșală poate fi o lecție, n'ași dori ca participarea bisericii ortodoxe la Stockholm să însemneze ceea ce a spus și Grigorie teologul, drept, nu de congrese ortodoxe-protestante, ci de sinoade: „Eu n'am pomenit nici de cum ca o adunare sinodală să facă ca binele să triumfe, sau să facă ca răul să piară” (Citat după S. Remah Orphoeus pag. 388).

Pr. Ionescu dela Nămăești.

Oețiți și răspândiți:
□ „UNIREA!” □

† **Gabriela Sabina Papiu**, fiica protopopului nostru Alexandru Papiu din Iernot, s'a stins la 22 Octomvrie c. In vrâsta de abia 17 ani. O deplâng, alături de părinții nemângăiați, număroase rudeni. — Fie-i partea cu dreptii!

Telefonul „Unirii.“

S. Cluj. Coloanele noastre sunt prea puține pentru a putea îmbrățișa, așa cum doriți și chestiuni de teologie practică. Locul lor este în coloanele revistei, căreia și noi i-am sugerat — chiar în deosebite rânduri — acest gând, de pe urma căruia poate veni atâta bine pentru preoțimea noastră într'adevăr foarte avizată la lucruri de acestea. Mai cercați deci și Dvoastră, că poate să aveți mai mult noroc decât noi.

M. Sibiu. Nu ne-a scăpat nici notița prea puțin inteligentă din numărul de pe August-Septemvrie al »Revistei teologice«, și dacă n'am răspuns imediat, este numai pentru că voiam ca marii închinători ai Söderblomilor dela Stockholm să se convingă despre marea rățacire protestanto- și anglicano-filă chiar din scrisul unor ortodocși veritabili, în sufletul cărora ura contra papismului n'a ajuns încă să primeze față de dragostea lor pentru ortodoxie. Și acum, că scrisul acesta a venit să ne dea cea mai deplină dreptate, militând chiar deschis și pe față pentru o nouă orientare spre Roma papală, așteptăm cu mult interes numărul proximal »teologilor« dela numita revistă, pentru a vedea cum știu să-și apere rătăcirea söderblomiană față de crainicii atât de inteligenți ai noilor orientări.

G. Câmpie. Bucuroși de întrebările pe care ni-le puneți, Vă răspundem în următoarele: In articolul morții biserica suplinește orice lipsă de jurisdicție. Ați făcut deci foarte bine dând muribundului deslegarea cerută și întărindu-l pentru drumul veșniciei și cu celelalte sacramente rânduite pe seama acestora. După ce însă revenirea lui în inul bisericii nu s'a făcut cu observarea formelor cerute de legile civile în vigoare, în jurul înmormântării nu trebuia să Vă formați nici un drept, fiind aceasta o chestie ținătoare de forul extern, care nici decât nu poate inpieta asupra celor ce s'au araujat în forul conștiinței. — In cealaltă chestiune ați lucrat întru toate în conformitate cu legile și dispozițiile în vigoare.

B. Bala de Criș. Primit 90 Lei. Achitat până la finea anului curent.

Of. parohial. Roșiori. Am primit suma de 150 Lei.
Ch. Miniș. Trebuie să plătiți 75 Lei.

Adânc îndureratăii: Iosif Kato ca soț, Iosif și Valeria ca fiu și fiică, văd. Emilia Albini ca mătușă, văd. Carolina Denghel n. Barițiu, Maria și Aurelia Barițiu, ca surori, Alexandru ca nepot, Dr. Traian Denghel și Veturia Popp n. Denghel, ca nepot și nepoată de soră, au durerea de a anunța tuturor rudelor și cunoscuților încetarea din viață a prea iubitei lor

EMILIA KATO n. BARIȚIU

decedată la Viena, în vrâsta de 65 ani, în ziua de 19 Octomvrie ora 5 dimineața. Inmormântarea a avut loc în cimiterul circumscripția IV din Viena.

Odihnească în pace!

Blaj, la 21 Octomvrie 1925.

Buzdughină & Hoza

Intreprindere românească
SIBIIU

TURNĂTORIE DE FONTĂ ȘI METAL
ATELIER MEHANIC
MAȘINI DE TREERAT
MORI, MOTOARE, CAZANE.

TURNĂTORIE DE CLOPOTE din cel mai bun material, cu garantarea cuve-

nită și prețurile cele mai solide.

(33) 25-?

CUMPĂRAM aramă veche, în
 orice cantitate, precum și fuci
vechi de mașini.

Modele elegante de blănuri.

Cele mai noue blănuri la modă.

VASILE HOZA

PRĂVĂLIE DE MANUFACTURĂ.

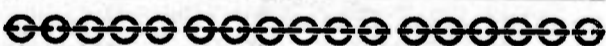
(97) 29-52

Mare asortiment de mărfuri din Cehoslovacia ca: **Zefire, Delenuri, Satinuri, Basmale etc.**, precum și o **dăjdie bisericești: Vestminte și Prapori** din cele mai bune stofe elvețiene, apoi **Potire, Cădelnițe, Cruci de mână și Cruci de prapori** cu prețuri convenabile.

Serviciul ireproșabil.

NB. Rog nimeni să nu-și comande din alt loc până ce nu se va convinge de prețurile mele.

SIBIIU, Piața Prințul Carol Nr. 6.

Preoțime! Nou apărut! Invățătorii!

Comandați imediat cea mai frumoasă și bogată carte de rugăciuni:

„Cărarea Fericirii“

de preotul **G. Mânzat**, care conține 368 pag. cu 26 capitole mari și diferite rugăciuni acomodată pentru orice ocaziune, fiind aprobată de I. P. S. S. dl Episcop de Gherla Dr. Iuliu Hossu sub Nr. 581-1925.

S'a pregătit în următoarele legături:

- In carton tare > 85-
- > până înă cu cruce aurită > 140-
- > piele lux, pe hârtie velină

„Plugarul”, însoțire economică-comercială, Blaj

Activa	Cto Bilanț pe anul 1924.	Passiv
Cassa (c/v. cvotelor depuse la „Patria” lib. 51)	2800-	Cvota nerestituite
	2800-	2800-

Blaj, la 4 Iulie 1925.

Dr. Ioan Bălan Dr. Alexandru Rusu Vasile Moldovan
Lichidatorii însoțirii economice-comerciale „Plugarul”.

S'a revăzut și aflat în consonanță cu registrele de contabilitate.
Blaj, la 5 Iulie 1925.

Traian German Alexiu Pop T. Novac Ioan Pușcaș Vasile Baran
Membrii comitetului de supraveghere.

Tipografia Seminarului teologic greco-catolic Blaj.

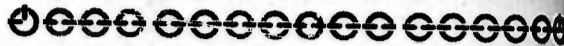
pentru dame > 280-
Pentru școlari se recomandă cele cartonate, à 85

La librăria ANCA Cluj.

Preoții Cereți:

„Predici la Morți“

de Prof. I. Marga. Prețul 45 lei.
La comandă anticipați prețul plus 10 Lei portu.
2-20 (67)

5 % mare reducere 5 %

MAGAZIN ROMÂNESC SIBIENESC

HOZA și MARCU

Aducem la cunoștință Onor. Public că ne-a sosit un mare transport de mărfuri pentru orice sezon precum:

Stofe engleze pentru dame și domni; stofe de lână pentru uniformă de fete și băieți și pentru orice îmbrăcăminte.

Mare asortiment de mărfuri din Cehoslovacia:

Zefire, delinuri, satinuri, toate colorile. Barchete, șifoane, pânzeturii, pânză de ceareafuri, gradel, schirting, perdele, basmale cu și fără ciucuri, ciorapi pentru dame și domni și patent pentru copii, gulere, cravate, cămăși, pălării, căciuli, ghete diu cea mai renumită fabrică „Derby”. Plapume confecționate în țară, orice calitate.

Mare alegere în haine gata pentru dame, domni, fete și băieți:

tricotaje pentru dame și domni, tricouri de orice mărime și calitate. Chipiuri pentru eleve și elevi calitate superioară. Bucata Lei 120.

Totodată facem cunoscut că la orice mărfuri cumpărate pentru eleve și elevi cu începere din 15 Octomvrie 1925 și pe tot timpul duratei școalelor, reducem, la o cumpărare până la 1000 Lei 5 % iar dela 1000 Lei în sus 10 %. Incercați și vă veți convinge de redusele prețuri și buna calitate a mărfurilor.

HOZA și MARCU

3-? (95) Blaj, Piața I. M. Clain 12.

10 % mare reducere 10 %

CEREȚI PRETUTINDEN
renumitul ceai englezesc

HORNIMAN

Reprezentant general și depozitar: Societatea Anonimă OTTO ȘI ALFRED HERZOG
București, Pasagiul Comedia 2.

